

Sundbybergs stad

Granskning av
delårsrapport
per 2019-08-31

Innehåll

Inledning	2
Resultaträkning och prognos	2
Balansräkningen	3
Sammanfattande slutsats rörande resultat- och balansräkning.....	4
Kommentarer rörande förvaltningsberättelsen.....	4
Sammanfattning	5

Inledning

Vi har av Sundbybergs stads revisorer erhållit uppdraget att genomföra en översiktlig granskning av stadens delårsrapport per den 31 augusti 2019. Granskningen är begränsad i omfattning och är helt inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Den finansiella granskningen genomförs enligt "standard för översiktlig granskning" samt med beaktande av bestämmelserna i kommunallagen och den kommunala bokförings och redovisningslagen (LKBR).

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall per den 31 augusti 2019 och analyserat större budgetavvikelser samt förändringar mot föregående år. Vi har även tagit del av upprättad prognos avseende årsbokslutet 2019. Vår granskning har även omfattat intervjuer med tjänstemän av relevans för den översiktliga granskningen.

Med utgångspunkt från revisionens riskanalys lämnas kommentarer till väsentliga iakttagelser i samband med vår genomgång av delårsrapporten.

Resultaträkning och prognos

Stadens resultat för perioden uppgår till 65 mkr (föregående år 247 mkr) vilket överstiger budget med 37 mkr. Prognosen för helåret är dock negativ och uppgår till -19 mkr. Verksamhetsintäkterna har minskat jämfört med föregående period, då staden föregående år genomförde betydande försäljningar av fastighetstillgångar. Verksamheternas kostnadsökningar i jämförelse mot föregående år är bland annat hänförliga till ökade personalkostnader, inklusive pensionskostnader, som har ökat till följd av att vissa förtroendevalda har börjat nyttja pensionsmedel. Vidare har även ökade kostnader för verksamhetsköp påverkat negativt vid jämförelse mot budget.

Nämnderna redovisar sammantaget ett delårsresultat om -15 mkr vilket en negativ avvikelse mot budget om 10 mkr. Prognosen för nämndernas resultat för helår uppgår till -23 mkr. Större positiva avvikelser mot budget redovisas inom kommunstyrelsen (14 mkr) och kultur- och fritidsnämnden (6 mkr). Kommunstyrelsens överskott beror på lägre avskrivningskostnader och personalkostnader än vad som budgeterats. Likt föregående år är personalkostnaderna inom kommunstyrelsen lägre än budget till följd av bland annat vakanser och uppskjutna rekryteringar. Kultur- och fritidsnämndens överskott förklaras av att inköp, underhåll och aktiviteter har skjutits fram något i tiden.

Grundskole- och gymnasienämnden redovisar underskott om -20 mkr. Avvikelsen kan härledas till ökade elevrelaterade kostnader samt ökande kostnader för skolskjutsar. Till årsbokslutet prognostiseras nämnden att redovisa ett negativt resultat om -18 mkr. Äldrenämnden har budgeterat ett positivt resultat om 0,1 mkr men utfallet per delår är -8 mkr. Avvikelsen beror bland annat på köp av externa LOV-platser, äldreboenden i egen regi har tappat statsbidrag och att efterfrågan på permanent- och korttidsplatser har minskat. Prognosen för helår för äldrenämnden uppgår till -8 mkr.

Stadens resultat enligt det lagstadgade balanskravet uppgår per 31 augusti 2019 till 58 mkr, men prognostiseras för helåret till -15 mkr. Det innebär att staden även verksamhetsårets 2019 kommer att redovisa ett negativt balanskravsresultat. Detta är mycket allvarligt, och indikerar att stadens ekonomi inte är i balans. Staden har vidtagit åtgärder för att komma i balans men dessa har inte fått full effekt vid tidpunkten för granskningen.

Balansräkningen

Jämförelsetalen nedan avser tidpunkten för föregående årsbokslut, 2018-12-31.

Materiella anläggningstillgångar

Balansomslutningen rörande materiella anläggningstillgångar har ökat med 49 mkr i jämförelse med årsbokslutet 2018. Årets investeringar uppgår till 137 mkr och årets avyttringar till 65 tkr. Avskrivningar uppgår till ca 89 mkr vilket ytterligare minskar saldot på balansposten. Balansposten omfattar pågående projekt vilka per 2019-08-31 uppgår till 570 mkr. Vår granskning har omfattat stickprov av verifierande underlag samt översiktlig genomgång av anläggningsregister.

Finansiella anläggningstillgångar

Stadens finansiella anläggningstillgångar uppgår vid delårsbokslutet till 1 028 mkr (1 005 mkr) vilken främst utgörs av aktier i dotterbolag samt placerade medel. Avstämning har gjorts mot verifierade underlag.

Exploateringstillgångar

Stadens exploateringstillgångar uppgår till 94 mkr (94 mkr), vilket är i linje med årsbokslutet 2018. Vår översiktliga granskning har omfattat avstämning av verifierande underlag.

Övriga kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar uppgår till 96 (78 mkr). Ökningen från årsbokslutet är främst hänförlig till förändring av kundfordringar samt minskning av förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Förändringen av kundfordringar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter kan förklaras av normala fluktuationer över året.

Kassa och bank

Vi har stämt av saldot på posten mellan stadens ekonomisystem och bankkontoutdrag. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

Avsättningar

Avsättningar uppgår till 299 mkr (251 mkr) och är huvudsakligen hänförliga till stadens pensionsåtaganden samt övriga avsättningar. Samtliga pensionsavsättningar bygger på beräkningsunderlag från KPA. Övriga avsättningar har granskats analytiskt samt följts upp stickprovsvis mot verifierande underlag.

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder utgörs huvudsakligen av externa skulder samt balanserade exploateringsersättningar. Balansposten ligger i nivå med föregående årsbokslut. Avstämning har stickprovsvis gjorts mot verifierande underlag.

Kortfristiga skulder

Större poster avseende kortfristiga skulder utgörs av leverantörsskulder, checkkredit, övriga kortfristiga skulder samt interimsskulder, inklusive semesterlöneskuld. Kortfristiga skulder har minskat med 107 mkr sedan årsbokslut och uppgår per 31 augusti 2019 till 714 mkr. Förändringen mot årsbokslutet förklaras av flera poster men främst av att leverantörsskulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter uppvisar normala och förväntade fluktuationer.

Sammanfattande slutsats rörande resultat- och balansräkning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att redovisade resultat- och balansräkningar per den 31 augusti 2019 inte, i allt väsentligt, ger en korrekt bild av resultat och ställning.

Det kan i sammanhanget noteras att Sundbybergs Stadshus AB i sina räkenskaper redovisar en upparbetad tillgång (pågående projekt) om ca 40 mkr, hänförlig till projektet nergrävning av järnvägen genom Sundbyberg. Vid tidpunkten för denna granskning pågår en diskussion mellan bolaget och bolagets auktoriserade revisor huruvida utgifter inom ramen för projektet är möjliga att aktivera i Stadshus AB eller inte. Sundbybergs stad kan komma att beröras på olika sätt beroende på utfallet av pågående diskussioner. Revisionen har för avsikt att fortsätta följa frågan.

Redovisningsprinciper

Från och med 1 januari 2019 har en ny kommunal bokförings- och redovisningslag trätt i kraft. Sundbybergs stad har i sin delårsrapport i avsnitt "1.7 Redovisningsprinciper" uppdaterat texterna utifrån den nya lagens krav. Till årsredovisningen bör staden lägga ytterligare resurser på att anpassa texterna så de är helt uppdaterade.

Av redovisningsprinciperna framgår att värdepapper numera redovisas till verkligt värde, enligt den lagens krav, samt att jämförelsesiffrorna omräknats i enlighet med detta. Det framgår inte om den lagen fått några andra effekter på resultat- och balansräkning. Vidare är det vår bedömning att exploateringsredovisningen är ett väsentligt område att analysera vidare med utgångspunkt från den nya lagen. Vi uppmanar staden att ta fram ett dokument som analyserar effekter av den nya lagen och tillställer denna till kommunstyrelsen som är redovisningsskyldig nämnd när det gäller kommunens externa finansiella rapportering.

Kommentarer rörande förvaltningsberättelsen

En översiktlig granskning har skett av att upprättad delårsrapport följer lagkraven enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen (KBRL) samt rekommendation 17 från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Den översiktliga granskningen visar att stadens delårsrapport i allt väsentligt omfattar alla obligatoriska delar. Dock noteras att tilläggsinformation i notform redovisas i bilaga till delårsrapporten. Vi bedömer i likhet med tidigare år att strukturen på delårsrapporten är tillräcklig, om än relativt omfattande. Revisionens uppfattning är att begreppet "delårsrapport", ska användas vid benämning av rapporten samt i förvaltningsberättelsens texter, i stället för begreppet "tertialbokslut".

I förvaltningsberättelsen redogör staden för sin analys kring huruvida ”god ekonomisk hushållning” kommer att uppnås. Detta sker genom en uppföljning av fullmäktiges finansiella mål samt en genomgång och analys av fullmäktiges mål och uppdrag för såväl nämnderna som bolagen. Stadens övergripande bedömning i delårsrapporten är att fullmäktiges mål och uppdrag, i huvudsak kommer att uppfyllas. Vidare analyserar staden utfall samt prognos rörande det lagstadgade balanskravet.

Revisionens noterar med stor oro att stadens även i år prognostiserar ett underskott vid avstämning av balanskravet. Återställande av tidigare underskott, hänförliga till 2018, planeras att delvis återställas genom utdelning från stadens bolagskoncern. Fortsatta underskott i verksamheterna genererar dock fortsatt underskott vid avstämning av balanskravet. Revisionens bedömning är således att staden inte kommer att klara en ekonomi i balans för år 2019. Med anledning av detta har revisionen för avsikt att nogsamt följa kommunstyrelsens agerande, med utgångspunkt från sin uppsiktsplikt samt även nämndernas åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Revisorernas slutliga bedömning kommer ske i samband med granskningen av årsredovisningen 2019.

Sammanfattning

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen av delårsrapporten gör vi följande iakttagelser och bedömningar:

- ✓ Vi noterar att staden prognostiserar en god måluppfyllelse för 2019. Med undantag för de finansiella perspektiven är det vår bedömning att stadens målprognos är rimlig.
- ✓ Kommunstyrelsen och nämnderna prognostiserar sammantaget ett negativt resultat. Enligt stadens prognos kommer staden att avsluta året med ett negativt resultat om -19 mkr. Det är vår bedömning att en aktiv verksamhets- och ekonomistyrning är nödvändig för att uppnå en ekonomi i balans i samtliga nämnder vid årsbokslutet.
- ✓ Kommunstyrelsen bedömer att balanskravet inte kommer att uppfyllas på helåret, vilket är mycket allvarligt. Revisionen har för avsikt att nogsamt följa och bedöma på vilket sätt kommunstyrelsen utövar sin uppsikt över verksamheterna samt vilka åtgärder nämnderna vidtar för att nå en ekonomi i balans.
- ✓ Bokslutsdokumentationen bedöms vara tillräcklig. Baserat på vår granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god sed.

Stockholm den 16 oktober 2019

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sara Edholm
Auktoriserad revisor

Herman Rask
Verksamhetsrevisor